Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Ungerija

Η σελίδα αυτή μεταφράστηκε από μηχανή και δεν μπορούμε να εγγυηθούμε την ποιότητά της.

1. Constitutional Foundations
2. Ġudikatura
#II
4. L-aċċess għall-informazzjoni każijiet
5. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika
6. Aċċess għall-ġustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet
7. Mezzi oħra ta' aċċess għall-ġustizzja
8. Locus standi
9. Rappreżentanza legali
10. Evidenza
11. Inġunzjonijiet
12. Fuq l-ispejjeż
13. Mekkaniżmi ta' għajnuna finanzjarja
14. Tempestività
15. Kwistjonijiet oħra
16. Tkun barrani
17. Każijiet transkonfinali

Traduzzjoni awtomatika

I. Constitutional Foundations

Il-Kostituzzjoni Ungeriża 2011 tinkludi għadd ta' referenzi importanti mil-lat ambjentali. L-ewwel nett, dan l-Artikolu jinkludi d-dritt ta' kulħadd għal ambjent b'saħħtu kif ukoll l-obbligu li jrodd lura jew iħallas għar-restawr ta' kwalunkwe ħsara li ssir lill-ambjent (l-Artikolu XXI). Dan jinkludi wkoll obbligu għall-Istat u l-bqija, biex jipproteġi, jmantni u tilqa' tar-riżorsi naturali, b'mod partikolari l-art, il-foresti, l-ilma, id-diversità bijoloġika u l-valuri kulturali kollha li jikkostitwixxu patrimonju komuni tan-nazzjon (Artikolu P). Jissemma wkoll l-iżvilupp sostenibbli fil-Kostituzzjoni bħala wieħed mill-għanijiet tal-Ungerija (Artikolu Q). L-aċċess għall-ġustizzja huwa rregolat b'mod ġenerali, li jiggarantixxi d-dritt ta' rimedju kontra kwalunkwe deċiżjoni ġudizzjarja jew amministrattiva li taffettwa d-drittijiet jew l-interessi leġittimi ta' persuna (l-Artikolu XXVIII). Iċ-ċittadini, madankollu, ma jistax jinvoka direttament drittijiet kostituzzjonali fi proċedimenti ġudizzjarji jew amministrattivi, minħabba li, skont l-interpretazzjoni legali, stabbiliti d-drittijiet kostituzzjonali jeħtieġ li jkunu speċifikati f'regoli ta' livell aktar baxx sabiex jintuża bħala bażi legali għal pretensjonijiet. Il-Partijiet għal proċedura amministrattiva jew ġudizzjarja jistgħu jiddependu direttament fuq ftehimiet internazzjonali li l-Ungerija hija firmatarja tagħhom, madankollu, mhemm l-ebda ħtieġa reali għal dan minħabba li meta l-Ungerija huwa marbut bi ftehim, u dan isir parti mill-ordinament ġuridiku nazzjonali permezz tal-proklamazzjoni tiegħu permezz ta' norma Ungeriża. Hemm xi eżempji meta l-korpi amministrattivi u l-qrati japplikaw il-Konvenzjoni ta' Aarhus bħala parti mir-raġunament tagħhom għal deċiżjoni, madankollu, is-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku l-entitajiet amministrattivi u ġudizzjarji dwar il-Konvenzjoni ta' Aarhus għadu pjuttost baxx.

II. Ġudikatura

Is-sistema tal-qrati fl-Ungerija topera abbażi tas-separazzjoni tal-poteri u indipendenti mill-poter leġiżlattiv kif ukoll f'dik eżekuttiva tal-gvern. Hemm erba' livelli tal-ġudikatura; Il-ġerarkija tal-qrati minn isfel għal fuq huwa dan li ġej: il-qrati distrettwali ("járásbíróság (f'Budapest) dawn huma l-qrati distrettwali (fil-Kapitol kerületi bíróság)) u tal-qrati tal-kontej (megyei Törvényszék (Qorti ta'

Budapest) (din hija Capitol Court (imressqa mill-Fġvárosi Törvényszék)), il-qrati reġjonali (táblabíróság) u l-Qorti Suprema (Kúria). Mill-1 ta' Jannar 2013 amministrattivi indipendenti u l-qrati tax-xogħol (közigazgatási és munkaügyi bíróság) ġew stabbiliti fl-Ungerija. Hemm 111-il qorti distrettwali, 20 qorti tal-kontea, 5 qorti reġjonali u waħda qorti suprema fl-Ungerija flimkien ma' 20 amministrattivi u l-qrati tax-xogħol. Il-qrati fl-Ungerija kien dover kostituzzjonali biex isolvi tilwim legali bejn entitajiet privati (private law, il-liġi kummerċjali u l-liġi tax-xogħol) jew tilwim bejn l-istat u l-entitajiet privati (id-dritt amministrattiv u d-dritt kriminali). Is-sistema ġudizzjarja għandha liġi ċivili, u fil-biċċa l-kbira jopera fuq approċċ inkwiżitorja b'influwenza dejjem akbar ta' elementi contradictorial. Kwistjonijiet ta' liġi ċivili fl-ewwel istanza huma ġeneralment deċiżi minn presjeduta minn imħallef wieħed juízos (egyesbíró) bl-eċċezzjoni ta' ftit każijiet u każijiet tal-liġi tax-xogħol fejn il-bank jinkludi żewġ persuni sekulari (ülnök) Barra minn dan l-Imħallef. Każijiet kriminali huma deċiżi minn presjeduta minn imħallef wieħed jew minn imħallef + 2 persuni sekulari bankijiet bbażata fuq il-gravità tagħhom. Qrati superjuri fit-tieni istanza tiltaqa' f'bankijiet bi tliet imħallfin jew f'każijiet eċċezzjonali ħafna f' bankijiet ta' ħames imħallfin. Huwa d-dmir tar-rikorrent fil-liġi ċivili u kawżi tal-liġi amministrattiva, filwaqt li f'każijiet kriminali huwa d-dmir tal-Prosekutur tal-Istat (ügyész) li tirrappreżenta ħlas. M'hemm l-ebda qrati speċjali li tingħata deċiżjoni fi kwistjonijiet ambjentali fl-Ungerija. Għalhekk każijiet ambjentali huma deċiżi minn qrati amministrattivi u tax-xogħol jew il-liġi privata permezz tal-qrati, skont in-natura quddiemha . "forum shopping" hija possibbli fis-sistema legali Ungeriża b'ċerti limitazzjonijiet. Filwaqt li l-livell ta' qorti li l-approċċ huwa stabbilit bil-liġi, f'ċerti każijiet ir-rikorrent jista' jagħżel fejn hu/hi jrid jibda l-proċedura (eż, minflok li jduru lejn il-Qorti fil-post ta' residenza tal-konvenut, hija tirrikorri għand il-qorti fil-post fejn ġew imġarrba d-danni f'każijiet ta' dannu). F' materji ta' dritt privat li jaffettwaw il-proprjetajiet u l-pagamenti, il-partijiet f'kuntratt jistgħu saħansitra jistipulaw il-Qorti meta t-tilwima legali tagħhom se jispiċċaw, għal darb' oħra b'ċerti limitazzjonijiet. L-appelli ordinarji jistgħu jiġu ppreżentati fi kwistjonijiet ta' liġi privata kontra sentenza sostantiva, li jikkontestaw kemm l-legalità proċedurali u sostantiva tad-deċiżjoni. Kodiċijiet ta' proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja (végzés) jistgħu jiġu appellati biss b'limitazzjonijiet. Skadenza għat-tressiq ta' appelli huwa ta' 15 jum sa ma tingħata d-deċiżjoni ġudizzjarja. F'każijiet ta' liġi amministrattiva, ma jkun hemm l-ebda appell kontra d-deċiżjoni tal-ewwel istanza; Madankollu, ordnijiet tal-qorti jistgħu jiġu appellati. Hemm il-possibbiltà li ssir talba għal reviżjoni straordinarja (felülvizsgálati kérelem) kontra sentenza finali tal-qorti quddiem il-Qorti Suprema li tikkontesta l-legalità ta' deċiżjoni fir-rigward tal-proċedura. L-iskadenza għal din l-azzjoni huwa ta' 60 jum minn meta tingħata s-sentenza li tagħlaq l-istanza. Qrati f'każijiet ta' liġi amministrattiva jkollu biss drittijiet ta' kassazzjoni (hatályon kívül helyezés), b'għadd żgħir ħafna ta' eċċezzjonijiet ta' drittijiet (reformatory megváltoztatás). Dawn il-każijiet ma jaffettwawx materji ambjentali, għalhekk f'każijiet ambjentali l-qrati tista' biss tannulla d-deċiżjonijiet amministrattivi u fl-istess ħin tikkundanna għall-korpi amministrattivi li jittrattaw il-każijiet.

Kawżi ambjentali huma speċifiċi f'għadd ta' modi:

- l-ewwel nett, il-parti l-kbira ta' każijiet ambjentali huma tilwim taħt id-dritt amministrattiv, li jinvolvu entità privata bħala rikorrent u konvenut, l-Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent
- Dawn il-każijiet huma fil-biċċa l-kbira ddeċidiet fuq l-evalwazzjoni legali ta' dan il-każ, jekk id-deċiżjoni amministrattiva jikkonforma ma' regolamenti eżistenti
- It-tieni nett, ftit każijiet ta' dritt privat huma ambjentali l-karattru tagħhom, pereżempju f'każijiet ta' kumpens għal ħsara ambjentali
- F'dawn il-każijiet, id-deċiżjoni fil-każ ta' spiss dipendenti fuq opinjonijiet ta' esperti
- NGOs ambjentali jista' jibda kawżi kontra min iniġġes titlob lill-Qorti Ġenerali tordna l-waqfien ta' tniġġis u l-introduzzjoni ta' miżuri preventivi
- Madankollu, każijiet bħal dawn huma rari ħafna u mhumiex effettivi, minħabba l-volum kbir ta' oneru tal-prova fuq ir-rikorrent NGOs
- Hemm biss ftit l-għadd ta' każijiet kriminali ambjentali, u kważi ħadd minnhom ma jispiċċa b'sentenza ta' priġunerija

Il-qrati normalment jaġixxi fuq it-talba tal-Partijiet fit-tilwima legali; Madankollu, f'xi każijiet il-qrati tista' taġixxi ex officio. Dawn huma dawn li ġejjin:

- tiddeċiedi dwar il-ħlas tal-ispejjeż mill-partijiet
- titmexxa s-seduta ta' smigħ
- tibda proċedura ta' deċiżjoni preliminari mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE
- tinbeda proċedura fil-qorti kostituzzjonali għall-istħarriġ dwar il-kostituzzjonalità ta' liġi
- tinbeda proċedura fil-Qorti Suprema biex tiġi eżaminata l-kostituzzjonalità ta' liġi lokali
- isibu provi u tissospendi l-applikazzjoni ta' deċiżjoni amministrattiva f'kawżi amministrattivi

III. L-aċċess għall-informazzjoni każijiet

Traduzzjoni awtomatika

L-aċċess għall-informazzjoni huwa rregolat b'mod ġenerali kif ukoll b'mod speċifiku dwar l-aċċess għal informazzjoni ambjentali. Rimedji, madankollu, kontra r-rifjut jew in-nuqqas/soluzzjoni inadegwata għal talba għal tagħrif ambjentali mhumiex speċifiċi. Dawk li jitolbu l-informazzjoni tista' tibda proċedimenti fil-qrati quddiem qorti tal-liġi privata regolari kontra r-rifjut jew in-nuqqas ta' għoti ta' informazzjoni fi żmien 30 jum, ikkalkulat mid-data tal-għoti ta' rifjut jew tmiem l-iskadenza statutorja għall-għoti ta' informazzjoni (15 jum). Il-qrati jistgħu jordnaw li d-detentur ta' informazzjoni li tiżvela l-informazzjoni mitluba f'każ ta' pretensjoni sostanzjata. Hemm korp amministrattiv awtonomu imsejjaħ National tal-ħarsien tad-dejta u tal-libertà tal-informazzjoni (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság) sa fejn l-ilmenti li fi kwistjonijiet dwar il-libertà tal-informazzjoni jistgħu jiġu ppreżentati. L-awtorità f' każ li l-ilment ikun konkret jistgħu jċemplu l-organu affetwat biss sabiex tikkoreġi l-illegalità. F'każ li dan tal-aħħar ifalli, l-Awtorità tista' tinbeda kawża kontra l-organu affetwat. Rifjut ta' talba għal informazzjoni, għandhom jinkludu avviż dwar ir-rimedji disponibbli. Dawk li jsostnu li t-talba tagħhom għat-tagħrif ġiet irrifjutata jew ma kellhomx/ma ġietx imwieġba b'mod adegwat għandhom isegwu regoli proċedurali li ġejjin:

- Il-Qorti għandha tiżgura li jiġi sottomess ilment (stazzjonat) fi żmien 30 jum tar-rifjut, eċċ.
- jew għandhom jippreżentaw ilment lill-Awtorità, madankollu, l-ebda terminu ma huwa speċifikat għal sottomissjonijiet bħal dawn
- Il-Qorti titlob irid ikun konformi mar-rekwiżiti ġenerali ta' qorti, ma hemm l-ebda rekwiżiti speċjali
- ma hemm l-ebda obbligu li tkun irrappreżentata minn avukat quddiem il-Qorti
- bdil fl-oneru tal-prova, jiġifieri d-detentur ta' informazzjoni jridu jagħtu prova li kienu jeżistu raġunijiet għar-rifjut, eċċ.
- Il-Qorti tal-proċedura mħaffa ex lege
- ma hemm l-ebda qorti mħallsa mill-attur talba għal informazzjoni

Il-qrati ma għandhomx aċċess għal informazzjoni li l-iżvelar tagħha hija kkontestata mill-partijiet; għalhekk l-imħallef irid jiddeċiedi dwar il-libertà ta' informazzjoni jitolbu prattikament mingħajr ma kienet taf li l-informazzjoni in kwistjoni. Għalhekk il-qrati huma dipendenti in kwistjoni fuq l-argumenti mressqa mill-partijiet fil-kawża. Il-qrati jistgħu jordnaw id-divulgazzjoni ta' informazzjoni jekk it-talba tar-rikorrenti huwa fondat.

IV. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika

Proċeduri amministrattivi ambjentali m'għandhomx sistema proċedurali speċifika fl-Ungerija; Fil-biċċa l-kbira, huma ddeċidew li japplikaw proċeduri amministrattivi ġenerali applikati universalment fi kważi kull tip ta' każijiet amministrattivi. Xi liġijiet iżda żżid ċerti passi proċedurali jew ir-rekwiżiti għar-regoli ġenerali tal-proċeduri amministrattivi. Dawn il-liġijiet jew liġijiet ambjentali settorjali (eż. dwar il-ġestjoni tal-iskart) jew liġijiet ambjentali orizzontali (eż. dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali). Hemm numru ta' karatteristiċi u dettaljati u regoli speċifiċi proċedurali ta' proċeduri amministrattivi ambjentali. Dawn huma:

- Kważi l-każijiet kollha huma deċiżi minn Reġjonali tal-Ambjent, il-Konservazzjoni tan-Natura u l-Ilma (l-ispettorati Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi felügyelġség) bi ftit eċċezzjonijiet biss li huma deċiżi minn muniċipalità l-iskrivani (jegyzġ)
- hemm biss 10 Aġenziji Ambjentali Reġjonali fl-Ungerija, u tallinja b'kompetenza territorjali tagħhom mhux regolari diviżjoni tal-Kontea tal-pajjiż (l-Ungerija għandha 19-il kontea u 1 Capitol) iżda prinċipali ta' baċiri tax-xmajjar u żoni ta' qbid
- l-aġenziji ambjentali esperti interni tagħhom għalhekk ma jinvolvux teħid ta' għarfien espert estern
- Xi proċeduri ambjentali huma awtorizzati li jdumu aktar minn 30 jum stipulati bħala limitu ta' żmien ġenerali regolari ta' proċeduri amministrattivi, eż. proċedura ta' stima tal-impatt ambjentali tista' ddum 3-il xahar
- F'għadd ta' każijiet ambjentali, hemm ħlas (díj) li jridu jitħallsu minflok dazji regolari (illeték), u dawn it-tariffi jistgħu jkunu pjuttost sinifikanti f'każijiet ta' profil għoli (VIA u IPPC)
- każijiet li jaffettwaw l-ambjent iżda ma jiġux deċiżi minn spettorati tal-ambjent jaqgħu taħt il-kompetenza ta' għadd ta' aġenziji tal-gvern jew dipartimenti speċifiċi tal-pajjiż l-uffiċċji tal-gvern, eż. tas-servizz tal-foresta, Dipartiment tat-traffiku, il-minjieri, eċċ.
- kawżi amministrattivi ambjentali normalment jiggarantixxu aktar il-parteċipazzjoni pubblika u t-trasparenza minn kawżi amministrattivi regolari li jistgħu jieħdu l-forma ta' dikjarazzjonijiet pubbliċi dwar il-każ, is-seduti ta' smigħ pubbliku u lanqas il-locus standi lil NGOs

Deċiżjonijiet amministrattivi li jistgħu jiġu appellati quddiem is-superjur bl-eċċezzjoni ta' deċiżjonijiet magħmula minn Kap ta' Unità Ċentrali ta' aġenzija amministrattiva jew minn Ministru fl-ewwel istanza. F'dawn il-każijiet hemm rimedju dirett quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja kontra deċiżjonijiet bħal dawn. Inkella tal-Prim' Istanza d-deċiżjonijiet amministrattivi ma tistax titqies li direttament lill-qorti tal-appell tkun regolari, jiġifieri li jiġu eżawriti qabel ir-rikors fil-qorti, ħlief fil-każijiet imsemmija hawn fuq. F'każijiet ambjentali, il-

Traduzzjoni awtomatika

qrati jirrevedu l-legalità sostantiva u proċedurali tad-deċiżjonijiet, jiġifieri mhux biss jekk il-kontenut ta' deċiżjoni hija konformi mar-Regolament, iżda wkoll jekk id-deċiżjoni ttieħdet b'mod xieraq preskritt mil-liġi. Qrati jeżaminaw ukoll "lil hinn" id-deċiżjonijiet amministrattivi u jivverifika jekk il-provi materjali li jservu ta' prova ta' deċiżjoni kienu twettqu b'mod xieraq. L-aktar eżempju prominenti ta' dan huwa via każijiet fejn il-qrati ma tivverifika jekk id-dikjarazzjonijiet tal-impatt ambjentali kienu magħmula b'mod xjentifikament verifikabbli, u l-involviment ta' esperti esterni ta' aġġudikazzjoni tiegħu. Il-pjanijiet ta' użu tal-art huma adottati fil-forma ta' muniċipalità (rendelet) u Riżoluzzjonijiet (határozat) li kontrihom hemm ristretta l-possibilità li jmorru l-qorti. Il-liġijiet lokali li għandhom jiġu mistħarrġa mill-Qorti Kostituzzjonali li l-konformità tagħhom mal-kostituzzjoni, mill-Qorti Suprema għall-konformità tagħhom ma' regoli ta' livell ogħla u r-riżoluzzjonijiet tal-Kunsill lokali jiġu rieżaminati minn qrati regolari, madankollu, dawn il-proċeduri jistgħu jinbdew biss tal-Kontea Megyei Kormányhivatal (uffiċċju tal-gvern). Proċedura ġudizzjarja regolari f'tali kwistjonijiet huma l-istess bħal f'każijiet ta' liġi amministrattiva regolari.

Id-deċiżjonijiet tal-iskrinjar tal-VIA, jistgħu jiġu riveduti mill-qrati daqstant regolari ta' deċiżjonijiet amministrattivi. F'każijiet bħal dawn hija pprovduta mill-iżviluppatur tal-proġett, l-entità tħejji l-EIA, kwalunkwe individwu li d-drittijiet u l-interessi leġittimi li huma affettwati (proprjetà immobbli jew dritt reġistrat fir-rigward ta' proprjetà immobbli f'iż-żona tal-impatt l-iżvilupp ippjanat) u kwalunkwe NGO ambjentali rreġistrati tal-KE taż-żona tal-impatt. F'każijiet bħal dawn, ir-rapport regolari l-qrati jiddeċiedu f'kawżi amministrattivi tiddeċiedi, mingħajr regoli proċedurali speċifiċi, u jistgħu biss jannullaw id-deċiżjoni tal-iskrining.

Deċiżjonijiet tat-tfassil tal-ambitu tal-EIA ma jsirux fil-forma ta' deċiżjoni amministrattiva sostantiv separat; Għalhekk ma hemm l-ebda possibbiltà għal qorti ta' reviżjoni tagħha. Kwalunkwe tħassib dwar il-korrettezza ta' kwistjonijiet ivvalutati fi proċess EIA, jew in-nuqqas ta' Kwistjonijiet eżaminati waqt l-EIA trid titqajjem fil-kuntest ta' appell kontra deċiżjoni EIA sostantivi li jagħtu jew jirrifjutaw permess ambjentali qabel ma toħroġ awtorizzazzjoni għall-iżvilupp.

Deċiżjonijiet tal-VIA sostantivi tieħu l-forma ta' awtorizzazzjoni msejħa Környezetvédelmi engedély (permess ambjentali). Dawn jistgħu jiġu appellati fl-ewwel istanza u tat-tieni istanza jistgħu jiġu riveduti mill-Qorti (mill-1 ta' Jannar 2013 minn qorti amministrattiva u tax-xogħol). F'każijiet bħal dawn hija pprovduta mill-iżviluppatur tal-proġett, l-entità tħejji l-EIA, kwalunkwe individwu li d-drittijiet u l-interessi leġittimi li huma affettwati (proprjetà immobbli jew dritt reġistrat fir-rigward ta' proprjetà immobbli f' iż-żona tal-impatt l-iżvilupp ippjanat) u kwalunkwe NGO ambjentali rreġistrati tal-KE taż-żona tal-impatt. Ma hemm l-ebda obbligu, iżda ħtieġa prattika li jiġu involuti esperti esterni dwar il-proċeduri fil-qrati, minħabba li l-imħallef ma jistax jiddeċiedi b'tali kwistjonijiet kumplessi billi l-korrettezza tas-sejbiet tal-EIA. Il-qrati jirrevedu l-legalità proċedurali u sostantiva tal-permess ambjentali, jiġifieri jekk il-liġijiet ambjentali settorjali kif ukoll l-liġi amministrattiva proċedurali ġew irrispettati matul il-proċedura amministrattiva (EIA). Il-qrati li nħarsu lil hinn id-deċiżjoni tal-EIA u tivverifika s-sejbiet materjali u tekniċi u kalkoli tal-istudju tal-impatt ambjentali.

Mhuwiex meħtieġ li jipparteċipa fl-istima tal-impatt ambjentali proċediment sabiex ikollhom locus standi quddiem il-qorti f'każijiet tal-EIA, madankollu, jeħtieġ li jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' locus standi u li jiġu eżawriti r-rimedji amministrattivi qabel jiftħu kawża Madankollu, mhuwiex meħtieġ li l-entità tagħmel ilment tkun l-istess li eżawrixxa r-rimedji amministrattivi; l-unika kundizzjoni hija li huwa biss it-tieni istanza deċiżjonijiet tal-VIA jista' jittella' l-qorti. Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni huwa possibbli fi VIa każijiet tal-Qorti, madankollu, mhemmx regoli speċjali li jipprevalu f'tali proċeduri meta mqabbla mar-regoli ġenerali ta' rimedju b'mandat ta' inibizzjoni. Il-kondizzjonijiet li għandhom jiġu sodisfatti huma dawk elenkati taħt il-punt X hawn taħt.

Deċiżjonijiet tal-IPPC sostantivi tieħu l-forma ta' awtorizzazzjoni unika operazzjoni msejħa ambjentali (Egységes környezethasználati engedély). Dawn jistgħu jiġu appellati fl-ewwel istanza u tat-tieni istanza li d-deċiżjoni tista' tiġi riveduta mill-Qorti tal-Ġustizzja. F'każijiet bħal dawn hija pprovduta mill-iżviluppatur tal-proġett, l-entità jipprepara dokumentazzjoni tal-IPPC, kull persuna li d-drittijiet u l-interessi leġittimi li huma affettwati (proprjetà immobbli jew dritt reġistrat fir-rigward ta' proprjetà immobbli f' iż-żona tal-impatt l-iżvilupp ippjanat) u kwalunkwe NGO ambjentali rreġistrati tal-KE taż-żona tal-impatt. Ma hemm l-ebda obbligu, iżda ħtieġa prattika li jiġu involuti esperti esterni dwar il-proċeduri fil-qrati, minħabba li l-imħallef ma jistax jiddeċiedi b'tali kwistjonijiet kumplessi billi l-korrettezza s-sejbiet tal-IPPC. Il-qrati jirrevedu l-legalità proċedurali u sostantiva uniku tal-operazzjoni ambjentali jippermettu, jiġifieri jekk il-liġijiet ambjentali settorjali kif ukoll l-liġi amministrattiva proċedurali ġew irrispettati matul il-proċedura amministrattiva (IPPC). Il-qrati li nħarsu lil hinn fid-deċiżjoni tal-IPPC u tivverifika s-sejbiet materjali u tekniċi u kalkoli tal-IPPC dokumentazzjoni.

Mhuwiex meħtieġ li jipparteċipaw fi proċeduri tal-IPPC sabiex ikollhom locus standi quddiem il-qorti f'każijiet tal-IPPC, madankollu, jeħtieġ li jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' locus standi u li jiġu eżawriti r-rimedji amministrattivi qabel jiftħu kawża Madankollu, mhuwiex meħtieġ li l-entità tagħmel ilment tkun l-istess li eżawrixxa r-rimedji amministrattivi; l-unika kundizzjoni hija li huwa biss fit-tieni istanza deċiżjonijiet tal-IPPC jista' jittella' l-qorti. Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni huwa possibbli f'każijiet fil-qorti tal-IPPC, madankollu, mhemmx regoli speċjali li jipprevalu f'tali proċeduri meta mqabbla mar-regoli ġenerali ta' rimedju b'mandat ta' inibizzjoni. Il-kondizzjonijiet li għandhom jiġu sodisfatti huma l-istess bħal f'każijiet fil-qorti tal-EIA.

V. aċċess għall-ġustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet

Traduzzjoni awtomatika

Hemm għadd ta’ possibbiltajiet li jippreżenta talbiet lill-Qorti direttament kontra individwi jew entitajiet ġuridiċi. L-ewwel nett, jekk il-konvenut għamel ħsara regolari, dan tal-aħħar jista’ jitlob kumpens għat-telf tad-dritt privat. Bħala parti minn dan, l-applikant jista ‘jkun ta’ ħsara jistgħu jitolbu li l-Qorti tal-Prim’ Istanza tordna lill-konvenuta biex ma jħallux li ssir il-ħsara. F’każ li l-konvenut topera faċilità perikolużi (veszélyes Üzem) jew twettaq attività perikoluża (li jagħmel kull attività billi jużaw l-ambjent bħala riżorsa jew bħala mira ta’ emissjoni), wara dan, l-oneru tal-prova jkun trasferit lill-konvenut u hu/hi għandu jipprova li d-dannu kien dovut għal għan jew kawża esterna imprevidibbli (strict liability). Min-naħa l-oħra, talbiet diretti jistgħu jkunu formulati bħala fastidju (birtokvédelmi kereset) f’każ li l-konvenut jfixkel lill-applikant b’impatti ambjentali, eż. dħaħen, l-istorbju, disturbi oħra. Din l-għażla hija l-aktar użati f’kuntest ta’ Viċinat meta r-rikorrent u l-konvenut jgħixu fil-viċinanzi. It-tielet nett, l-integrità personali (személyiségvédelmi kereset) jistgħu jitressqu kontra dawk li jagħmlu ħsara lill-integrità individwu, inklużi s-saħħa, il-benesseri, id-dritt għall-ħajja u d-dritt li pajjiżek. Fl-aħħar nett, l-att dwar il-protezzjoni ambjentali u l-Att tal-Konservazzjoni tan-Natura t-tnejn li huma jkollhom l-opportunità legali ambjentali u/jew NGOs tal-konservazzjoni tan-natura li jiftħu kawża kontra min iniġġes jew dawk li huma ta’ ħsara għall-valuri naturali. Każijiet bħal dawn jiġu deċiżi minn qrati privati regolari u l-applikanti jistgħu jitolbu li l-Qorti tal-Prim’ Istanza tordna lill-konvenuta Stop pollution/ħsara lin-natura u jintroduċu miżuri preventivi sabiex jevitaw it-tniġġis/ħsara.

Pretensjonijiet kontra entitajiet tal-Istat tista’ tiġi ppreżentata f’żewġ każijiet possibbli:

- Jekk il-korp tal-istat huwa ta’ min iniġġes, l-istess regoli japplikaw għalihom kif ukoll għal min iniġġes regolari
- jekk il-korp amministrattiv statali l-proċess deċiżjonali kien difettuż (kemm proċeduralment kif ukoll f’termini ta’ sustanza) u ħsara jilħaq ċertu limitu (straordinarji, bi skop jew b’negliġenza kbira minn il-kumpens jista’ jintalab minn korp amministrattiv tal-Istat minn dawk li jkunu sofrew ħsara minn dan

Kwistjonijiet ta’ responsabbiltà ambjentali, l-awtorità kompetenti maħtura mill-Ungerija huwa Reġjonali tal-Ambjent, il-Konservazzjoni tan-Natura u l-Ilma (Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi felügyelgség). Talba għal azzjoni għal responsabbiltà ambjentali tista’ tkun magħmula fuq dawn l-aġenziji bl-użu ta’ mezzi ta’ komunikazzjoni regolari, pereżempju bil-posta, posta elettronika, telefown, faks jew personalment fl-uffiċċju siegħa fuq l-helpdesk tal-Aġenzija. Talba ta’ azzjoni għandha tirrispetta l-ħtiġiet tas-soltu ta’ kwalunkwe tali talba, pereżempju trid tinkludi l-isem u l-post fejn tkun tinsab l-inizjatur, id-deskrizzjoni ta’ din il-kwistjoni u tappella għal azzjoni definittiva. NGOs ambjentali jista’ wkoll jippreżenta tali talba fuq l-intitolament skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali. Stħarriġ ġudizzjarju ta’ deċiżjonijiet meħuda mill-Aġenzija Ambjentali fi kwistjonijiet ta’ responsabbiltà ambjentali tvarja skont in-natura tad-deċiżjoni. Jekk id-deċiżjoni hija dwar ir-responsabbiltà ambjentali bħala tali, ir-regoli tal-qorti reviżjoni huma l-istess bħal fil-każ ta’ deċiżjonijiet amministrattivi, peress li l-Aġenzija ambjentali trid tieħu deċiżjoni formali f’dan il-qasam ukoll, u responsabbiltà każijiet m’għandhomx qafas ta’ regoli proċedurali speċjali. Fil-każ li d-deċiżjoni tal-Aġenzija Ambjentali fil-fatt hija risposta għal talba, mhemmx stħarriġ ġudizzjarju disponibbli. Dawn id-deċiżjonijiet huma aktar tweġibiet għal talbiet; Dawn tal-aħħar huma kkaratterizzati minn tal-Environmental Protection Act u l-aġenziji ambjentali kif ukoll ilmenti pubbliċi biss. U minħabba li m’hemm l-ebda bżonn li jagħmlu deċiżjonijiet amministrattivi formali fuq ilmenti pubbliċi, ma hemm l-ebda deċiżjoni li tista’ tittieħed quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Ir-responsabbiltà ambjentali hija primarjament infurzata mill-amministrazzjoni tal-Istat, li jūża l-poteri tiegħu biex jieħu deċiżjonijiet amministrattivi fi kwistjonijiet ta’ responsabbiltà. Entitajiet privati jistgħu jinfurzaw ir-responsabbiltà ambjentali f’limitazzjonijiet serji. Huwa disponibbli biss għal NGOs ambjentali u NGOs bħal dawn jistgħu jiftħu kawża kontra min iniġġes jew dawk li huma ta’ ħsara għall-valuri naturali. Każijiet bħal dawn jiġu deċiżi minn qrati privati regolari u l-applikanti jistgħu jitolbu li l-Qorti tal-Prim’ Istanza tordna lill-konvenuta Stop pollution/ħsara lin-natura u jintroduċu miżuri preventivi sabiex jevitaw it-tniġġis/ħsara.

VI. Mezzi oħra ta’ aċċess għall-ġustizzja

F’każ li jkun hemm problema ambjentali, hemm mezzi oħra ta’ rimedji disponibbli minbarra l-azzjonijiet ta’ organi amministrattivi u kawżi mibdija fi qrati. Xi wħud minn dawn ir-rimedji twieġeb il-problemi fattwali fl-ambjent (eż. tniġġis) filwaqt li oħrajn jittrattaw kwistjonijiet ambjentali ta’ amministrazzjoni ħażina mill-awtoritajiet pubbliċi. Dawn huma dawn li ġejjin:

- Prosekutur pubbliku (ügyész): Il-prosekuturi pubbliċi għandhom żewġ tipi ta’ poter li dawn jindirizzaw żewġ tipi ta’ problemi: it-tniġġis u amministrazzjoni ħażina. F’termini ta’ tniġġis, il-prosekutur ikun intitolat skont l-att dwar il-protezzjoni ambjentali li tinbeda kawża kontra min iniġġes għall-waqfien tal-attività jew tordna ta’ min iniġġes iħallas kumpens; Barra minn hekk, skont l-Att dwar il-proċedura ċivili, il-prosekutur pubbliku jista’ jibda kawża jekk dawk li jkunu intitolati għalihom ma jkunux jistgħu jinfurzaw id-drittijiet tagħhom, ħlief meta l-infurzar tad-drittijiet personali teħtieġ azzjoni ta’ infurzar. F’termini ta’ amministrazzjoni ħażina, il-prosekutur pubbliku fil-kompetenza tagħha ta’ protezzjoni ta’ interess pubbliku jistgħu joħorġu sejħa (felhívás) għal kwalunkwe awtorità pubblika kontra d-deċiżjoni finali tiegħu mhux deċiża mill-qorti li tqis illegali. L-appell irid isir fi żmien sena u d-destinatarju ta’ din is-sejħa huwa li l-awtorità li tieħu d-deċiżjonijiet. F’każ li t-talba ma tkunx prosekutur li jista’ jibda kawża kontra d-deċiżjoni illegali.
- Ombudsman (Alapvetġ Jogok Biztosa): L-Ombudsman jista’ jinvestiga l-azzjonijiet jew l-ommissjonijiet tal-awtoritajiet pubbliċi u f’każ li dan tal-aħħar dannu jew tipperikola d-drittijiet bażiċi taċ-ċittadini jkunu jistgħu jieħdu miżuri rispettivi. Dawn il-miżuri

Traduzzjoni awtomatika

jistgħu jkunu: toħroġ rakkomandazzjoni biex l-awtorità ġerarkika ta’ dik l-investigazzjoni, jinbeda proċess ta’ prosekutur, jinbeda proċess nazzjonali għall-protezzjoni tad-data u l-libertà tal-informazzjoni, jinbeda proċess fil-qorti kostituzzjonali, jew tista’ tkun ta’ amicus curiae f’każijiet fil-qorti amministrattiva fi kwistjonijiet ambjentali.

- deputat ombudsman għall-ġenerazzjonijiet futuri (Alapvetġ Jogok biztosának a Jövġ nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese): Din il-pożizzjoni kienet preċedentement ambjentali indipendenti l-pożizzjoni tal-Ombudsman; Madankollu, mill-1 ta’ Jannar 2012, il-pożizzjoni hija waħda ta’ deputat. Is-setgħat ta’ deputat ombudsman huma: l-istħarriġ għall-infurzar tal-interessi tal-ġenerazzjonijiet futuri, regolarment jinfurmawh dwar l-impressjonijiet tagħha, jeħtieġu l-attenzjoni tal-Ombudsman għat-theddida ta’ illegalità li jaffettwaw grupp akbar ta’ nies li tinbeda investigazzjoni tal-Ombudsman, jipparteċipaw f’tali investigazzjonijiet u jissuġġerixxi proċess quddiem il-qorti kostituzzjonali.
- Nazzjonali għall-protezzjoni tad-data u l-libertà tal-informazzjoni (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság): L-awtorità tirċievi ilmenti fi kwistjonijiet dwar il-libertà tal-informazzjoni meta Talbiet għal-libertà tal-informazzjoni ġew irrifjutati illegalment. L-awtorità f’każ li l-ilment ikun konkret jistgħu jċemplu l-organu affetwat biss li tirrifjuta t-talba biex tikkoreġi l-illegalità. F’każ li dan tal-aħħar ifalli, l-Awtorità tista’ tinbeda kawża kontra l-organu affetwat.
- Il-Punt ta’ Kuntatt Nazzjonali tal-OECD: F’każ ta’ kumpanija multinazzjonali ikkawża problema ambjentali, hemm il-possibilità li japplikaw il-linji gwida tal-OECD għall-intrapriżi multinazzjonali li għandha wkoll numru ta’ dispożizzjonijiet ambjentali. F’dan il-każ, ilment jista’ jiġi ppreżentat f’punt ta’ kuntatt nazzjonali Ungeriż fi ħdan id-Dipartiment tal-Affarijiet Internazzjonali u tal-UE fil-Ministeru tal-Ekonomija Nazzjonali (nemzetgazdasági Minisztérium). Il-punt ta’ kuntatt ser tlaqqa’ lill-partijiet milquta u jippruvaw jilħqu ftehim, u wkoll jagħlaq il-każ b’dikjarazzjoni.

Prosekuzzjoni kriminali privata hija disponibbli biss b’mod limitat ħafna tipi ta’ każijiet u fir-rigward ta’ reati li twettqu kontrihom u mhux fuq l-ambjent. Wieħed minn dawn it-tip ta’ kawża madankollu jista’ jkollhom rilevanza ambjentali; Huwa libell (malafama). F’ dawk il-każijiet huwa rappreżentat minn persuni privati li huma offiżi jew sofrew dannu minħabba libell, malafama). Dawn il-każijiet jista’ jkollhom sinifikat ambjentali jekk mibdija kontra l-attivisti ambjentali jew minn NGOs bħala parti slapp (Strategic il-kawża kontra l-parteċipazzjoni pubblika) tal-azzjoni.

F’każ ta’ amministrazzjoni ħażina (mhux xierqa tal-azzjoni amministrattiva, azzjoni jew ommissjoni amministrattiva) hemm għadd ta’ rimedji disponibbli, bħal:

- ilment lill-Ombudsman, ara hawn fuq
- ilment għand il-prosekutur pubbliku, ara hawn fuq
- l-ilment nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-dejta u l-libertà tal-informazzjoni, ara hawn fuq
- F’każ ta’ silenzju amministrattiv, l-awtorità ġerarkika jitlob li tieħu d-deċiżjonijiet li jaġixxi wara talba mressqa minn parti fil-kawża stess; Jekk ma titteħidx azzjoni jippersisti, l-awtorità ġerarkika jistgħu jaħtru awtorità oħra bl-istess kompetenza sabiex tieħu deċiżjoni tajba; F’każ li Sejħa mill-prosekutur pubbliku biex jintemm is-silenzju tal-amministrazzjoni ma pproduċewx riżultat, il-prosekutur jista’ jiftaħ każ fil-Qorti tal-Ġustizzja

VII. Locus standi

Locus standi	Il-proċedura amministrattiva	Proċedura ġudizzjarja
Individwi	Dawk l-individwi li d-drittijiet jew l-interessi leġittimi tagħha jkunu milquta minn każ għandhom locus standi. Jekk il-liġi li tirregola dan, dawn huma dawk l-individwi li huma sidien ta’ proprjetà f’żona ta’ impatt ta’ attività jew faċilità jew li d-drittijiet marbutin ma’ tali proprjetà immobbli huma reġistrati uffiċjalment.	Kulħadd jista’ jkollu locus standi fi proċedura ġudizzjarja li jista’ jkollha drittijiet u obbligi; Madankollu, dan huwa biss il-kapaċità li għandhom locus standi. Dawn fil-fatt pożizzjoni legali li d-drittijiet jew l-interessi leġittimi tagħha jkunu milquta. Dan jista’ jiġi ppruvat, pereżempju billi turi li din il-persuna ħadet sehem fil-proċedura amministrattiva li tiġi qabel il-fażi ġudizzjarja f’ kawża.
NGOs	Jista’ jagħti locus standi lil NGOs li l-attività tagħhom hija mmirata lejn il-protezzjoni ta’ dritt fundamentali u l-promozzjoni	Il-NGOs għandhom locus standi f’kawżi ambjentali f’żewġ ċirkustanzi differenti.

Traduzzjoni awtomatika

	tal-interess pubbliku. Il-NGOs ambjentali jkollhom locus standi fi proċeduri amministrattivi ambjentali jekk joperaw f'żona ta' impatt ta' attività jew faċilità.	a) fi proċeduri mibdija kontra deċiżjonijiet amministrattivi, dawk l-NGOs ambjentali jkollhom locus standi li joperaw f'żona ta' impatt ta' attività jew faċilità. b) il-NGOs ambjentali jistgħu jibdew kawża kontra dawk li jniġġsu u qed jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja tordna l-waqfien tal-attività jew l-introduzzjoni ta' miżuri preventivi fuq min iniġġeż.
Entitajiet ġuridiċi oħrajn	Entitajiet ġuridiċi oħra jew organizzazzjonijiet b'personalità legali jkollu locus standi jekk id-drittijiet jew l-interessi leġittimi tagħhom huma affettwati minn din il-kawża.	Entitajiet ġuridiċi oħra jew organizzazzjonijiet b'personalità legali jkollu locus standi jekk id-drittijiet jew l-interessi leġittimi tagħhom huma affettwati minn din il-kawża.
Gruppi ad hoc	Gruppi ad hoc u mhux reġistrati ma għandhomx locus standi.	Gruppi ad hoc u mhux reġistrati ma għandhomx locus standi.
NGOs barranin	B'mod ġenerali, billi l-organizzazzjonijiet mhux governattivi barranin mhumiex attivi fit-territorju tal-Ungerija, huma ma kellhomx locus standi f'dawk il-proċeduri fejn l-NGOs reġistrati fl-Ungerija ma. F'ċirkostanzi speċjali, eż. fuq bażi reċiproka ma' pajjiżi oħra jew f'każijiet dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali f'kuntest transkonfinali, NGOs barranin jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet permanenti.	B'mod ġenerali, billi l-organizzazzjonijiet mhux governattivi barranin mhumiex attivi fit-territorju tal-Ungerija, huma ma kellhomx locus standi f'dawk il-proċeduri fejn l-NGOs reġistrati fl-Ungerija ma. F'ċirkostanzi speċjali, eż. fuq bażi reċiproka ma' pajjiżi oħra jew f'każijiet dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali f'kuntest transkonfinali, NGOs barranin jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet permanenti.
Oħrajn, ta' kull tip	Dawn il-korpi, li x-xogħol tiegħu huwa milqut b'każ iżda ma ħadux sehem fit-teħid ta' deċiżjonijiet fil-każ, jista' jkollhom locus standi.	Dawn il-korpi, li x-xogħol tiegħu huwa milqut b'każ iżda ma ħadux sehem fit-teħid ta' deċiżjonijiet fil-każ, jista' jkollhom locus standi.

M'hemmx proċeduri differenti b'mod sinifikanti applikabbli għal individwi skont il-leġiżlazzjoni ambjentali settorjali. L-EIA u l-IPPC il-proċessi huma tipikament aktar miftuħa minħabba li kull persuna għandha li għandhom statura legali li toqgħod jew tkun residenti fuq iż-żona tal-impatt ippjanat jew li joperaw faċilità/attività. Madankollu, fil-kostruzzjoni tat-toroq u dawk relatati ma' kwistjonijiet ta' Enerġija Atomika, il-pożizzjoni legali ta' individwu huwa iktar limitat. Kif intqal hawn fuq, il-NGOs ffavorixxew locus standi fi proċeduri amministrattivi, dan tal-aħħar kkaratterizzata mill-Qorti Suprema bħal dawk li fihom l-aġenzija reġjonali għall-ambjent huwa korp jew awtorità ta' kodeċiżjoni. Individwi barranin u l-NGOs ikollhom locus standi għal reġim speċjali li l-Konvenzjoni Espoo f'każijiet transkonfinali. Dan jiggarantixxi li dawk affettwati min-nuqqas ta' attività ppjanata f'pajjiż barrani jgawdi l-istess valur ġuridiku bħal dawk affettwati fl-Ungerija.

Ma hemm l-ebda veru actio popularis fl-Ungerija, jiġifieri bil-possibbiltà li kulħadd jista' jitressaq quddiem il-qorti kontra deċiżjoni amministrattiva jew azzjoni jew ommissjoni ta' persuna oħra mingħajr interess ġuridiku wara li ppreċiżat. Qabel, kien hemm disponibbli actio popularis kontra kwalunkwe att normattiv li fil-Qorti Kostituzzjonali; Madankollu, minn Jannar tal-2012, 1 (Id-dħul fis-seħħ tal-Kostituzzjoni l-ġdida tal-Ungerija) din hija disponibbli biss f'każijiet fejn il-persuna ġiet affettwata mill-implimentazzjoni ta' norma antikostituzzjonali.

Istituzzjonijiet oħra għandhom ukoll pożizzjoni legali kif ġej:

- l-Ombudsman: l-Ombudsman jista' jkun ta' amicus curiae f'każijiet fil-qorti amministrattiva fi kwistjonijiet ambjentali
- Prosekutur pubbliku: Il-Prosekutur huwa intitolat skont l-att dwar il-protezzjoni ambjentali li tinbeda kawża kontra min iniġġes għall-waqfien tal-attività jew tordna ta' min iniġġes iħallas kumpens; Barra minn hekk, skont l-Att dwar il-proċedura ċivili, il-

Traduzzjoni awtomatika

prosekutur pubbliku jista' jibda kawża jekk dawk li jkunu intitolati għalihom ma jkunux jistgħu jinfurzaw id-drittijiet tagħhom, ħlief meta l-infurzar tad-drittijiet teħtieġ azzjoni ta' infurzar personali

- Nazzjonali għall-protezzjoni tad-data u l-libertà ta' informazzjoni: l-Awtorità għandha pożizzjoni li jiftaħ kawża kontra dawk li ma jipprovdux informazzjoni ta' interess pubbliku b'mod illegali u li tirrifjuta li taġixxi bi qbil mal-ewwel sejħa għal azzjoni mill-Awtorità

L-EIA u l-IPPC regoli dwar locus standi tal-individwi/NGOs u l-aċċess għall-ġustizzja jiddominaw biss jekk il-proċedura EIA jew ta' talbiet għall-permessi tal-IPPC. B'mod ġenerali, għal kwistjonijiet ambjentali (pereżempju l-kwalità tal-arja valuri limitu tal-emissjonijiet, il-valuri limitu tal-emissjonijiet tal-istorbju, il-ġestjoni tal-iskart, permessi, eċċ.) stabbilita ġenerali, jiġifieri jgħoddu r-regoli kif indikati fil-matriċi ta' hawn fuq.

VIII. Rappreżentanza legali

Ir-rwol tal-avukat huwa li jappoġġja individwi u entitajiet legali fl-infurzar tad-drittijiet tagħhom. Huma parti minn sistema akbar li l-komponenti tagħhom (prosekuturi, il-ġudikatura, eċċ.) jiġi promoss l-istat tad-dritt. L-avukati jistgħu jkunu avukati li huma awtorizzati biex jirrappreżentaw lill-klijenti fuq bażi kuntrattwali jew jistgħu jkunu avukati impjegati minn korpi tal-Istat. L-avukati impjegati minn korpi amministrattivi jew l-istat ambjentali tal-Ministeru tal-Iżvilupp Rurali (de facto Ministeru tal-ambjent tal-Ungerija), japplikaw fuq bażi ta' kuljum. L-għadd tagħhom huwa bejn 50 u 100 fl-Ungerija. Avukati privati li jirrappreżentaw klijenti individwali jew tal-kumpaniji jkollhom japplikaw il-liġi ambjentali ladarba l-ħajja jew l-operat ta' dawn l-entitajiet rispettivament jirrikjedu dan. L-għadd tagħhom ma tistax tkun prevedibbli. Avukati ambjentali ta' interess pubbliku jirrapreżenta l-klijenti kontra min iniġġes li jinfurzaw ir-responsabbiltà ambjentali jew kontra l-amministrazzjoni statali għall-prevenzjoni ta' żviluppi potenzjalment ta' ħsara għall-ambjent. L-għadd tagħhom huwa bejn 5 u 10 fl-Ungerija. Il-konsulent legali mhijiex obbligatorja f'bosta proċeduri ġudizzjarji f'kawżi fil-qorti, u tal-ambjent rispettivament. Il-ftit eċċezzjonijiet fejn ir-rappreżentanza legali hija obbligatorja huma dawn li ġejjin:

- Proċeduri ta' appell quddiem il-qrati reġjonali
- Proċeduri ta' rimedju quddiem il-Qorti Suprema
- kwalunkwe proċedura quddiem il-qrati nazzjonali ħlief f'każijiet fejn flus tal-kawża ma jaqbiżx EUR 100 000, il-kawżi għad-danni għal amministrazzjoni ħażina, il-midja u l-istampa każijiet għal integrità personali u amministrattiv

Hemm għadd ta' avukati li jispeċjalizzaw fi kwistjonijiet ambjentali, madankollu, b'mod differenti. Huma biss ftit ditti legali kbar jirreklamaw illi l-portafoll tagħhom jinkludi l-liġi ambjentali u dawn huma tipikament l-ikbar fil-pajjiż. Xi xogħol tal-avukati għall-klijenti korporattivi li l-operat tagħhom jinvolvi l-implimentazzjoni tal-liġi ambjentali fuq bażi regolari, madankollu, l-ismijiet tagħhom mhumiex magħrufa. Xi avukati f'għajnejn il-pubbliku li huma esperti tal-liġi ambjentali (eż. it-teħid ta' profil għoli, każijiet ambjentali bħal dak li fih il-konvenuta hija l-kumpanija li potenzjalment jikkawżaw it-tixrid tat-tajn aħmar ta' Ottubru tal-2010), iżda dan jidher li huwa pjuttost mhux appoġġati minn azzjoni ta' darba tal-portafoll ġenerali ta' tali avukati. Fl-aħħar nett, hemm xi ftit NGOs li jispeċjalizzaw fil-liġi ambjentali, jew billi jimpjegaw avukati għal kawżi ambjentali tagħhom stess (3–4 NGOs) jew billi jkun hemm staff li jipprovdi għajnuna legali f'każijiet ta' interess pubbliku NGOs ambjentali (1–2).

Hemm għadd ta' databases li jgħin lin-nies ifittxu avukati ambjentali. F'każ ta' kwistjonijiet kummerċjali, eż. applikazzjoni għal permess ambjentali, ilment kontra xi penali, eċċ. Hemm għadd ta' bażijiet ta' dejta bbażata fuq l-internet li tippermetti tiftix l-ispeċjalizzazzjoni ta' avukati liċenzjati madwar il-pajjiż kollu. Dan jista' jiġi supplimentat billi tfittex paġni tematiċi ta' avukati ambjentali prominenti s-siti tal-internet fejn jista' jinstab. F'każ ta' kwistjonijiet ta' interess pubbliku, avukati ambjentali jistgħu jinstabu jew direttament mill-Internet jew permezz ta' kuntatt NGOs ambjentali. Dawn tal-aħħar huma definittivament konxji tad-disponibilità u dettalji ta' kuntatt tal-uffiċċji tal-liġi ambjentali ta' interess pubbliku. Fl-aħħar nett, fil-każ ta' tiftix għal għajnuna legali, is-Servizz ta' Għajnujna Legali tal-Ministeru tal-Amministrazzjoni u l-Ġustizzja jopera sit web fejn id-database tal-avukati li joffru l-għajnuna legali u l-għajnuna legali l-NGOs jistgħu jiġu mfittxija, madankollu, dan mhuwiex appoġġjat minn funzjoni ta' tfittxija għal speċjalizzazzjoni.

IX. Evidenza

Każijiet quddiem il-Qorti ambjentali ma jaqgħux taħt regolament differenti minn regolari tal-liġi ċivili jew il-kawżi tal-liġi amministrattiva. Dan ifisser li skont ir-regoli proċedurali, dawn għandhom jipprovdu evidenza li huma interessati biex tipprova xi ħaġa. Huwa frekwentement rikorrenti. Fl-Ungerija, hemm sistema ta' provi, jiġifieri mingħajr ebda prova jkollha saħħa predefiniti u kull tip ta' evidenza (xhieda, opinjonijiet esperti, żjara fuq il-post, dokument, oġġett) jista' jipprova pożizzjoni permezz ta' proċedimenti legali fil-qorti. Madankollu, f'każijiet ambjentali l-iktar wieħed konvinċenti huwa opinjoni esperta.

F'konformità mar-regola ta' bla ħlas, l-ebda evidenza bħala prova ta' valur predefinit, jiġifieri ebda argument li jista' jiġi ppruvat bi kwalunkwe forma ta' prova jekk ikun xieraq. L-imħallef ma huwiex marbut ma' xi forma ta' xhieda iżda għandu jaċċetta r-realtà tal-

Traduzzjoni awtomatika

konstatazzjonijiet li jinsabu fl-hekk imsejħa dokumenti pubbliċi (közokirat) li nħarġu minn awtoritajiet fi ħdan l-isfera ta' kompetenza tagħhom. Il-Qorti huma ħielsa flimkien ma' evidenza oħra li tevalwa l-provi. F'każ li l-opinjoni ta' espert mhijiex kompluta, ċara, jew kontradittorji miegħu nnifsu jew ma' opinjoni esperta oħra, l-opinjoni oriġinali għandha tiġi ċċarata minn espert, iżda l-Qorti tista' wkoll taħtar espert ġdid. Partijiet għal proċedura tal-qorti huma liberi li jintroduċu elementi ġodda li, madankollu, ma jkunux marbuta minn xi regoli bażiċi:

- l-evidenza għandha tiġi introdotta fiż-żmien, jiġifieri ma jistax jirriżulta f'li testendi l-proċedura b'mod mhux raġonevoli
- Il-Qorti Ġenerali hija obbligata tiċħad il-provi jekk ġie offrut b'dewmien mhux ġustifikat jew kontra r-regoli ta' rieda tajba litigazzjoni
- spejjeż ta' prova jridu jitħallsu minn dawk li tinbeda prova, madankollu, aktar tard finali tal-ispejjeż li jista' jinbidel skont il-prinċipju ta' min jitlef iħallas

Il-Qorti normalment ma jagħtix bidu ta' prova, peress li r-rwol tal-Qorti tal-Ġustizzja huwa li tiddeċiedi tilwima legali u li ma jikxfu l-verità aħħarija. Madankollu, il-qorti għandha tinforma fuq kwistjoni speċifika tal-partijiet liema parti l-argumentazzjoni tagħhom għadha nieqsa minn biżżejjed evidenza. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja f'ċirkustanzi eċċezzjonali tista' tibda xhieda f'każijiet fil-qorti amministrattiva, bħal meta jinnota li att amministrattiv huwa null u bla effett, sabiex issaħħaħ din il-konklużjoni.

Espert għandu jkun involut fil-proċedura ta' xhieda, jekk hemm bżonn ta' għarfien speċjali dwar kwalunkwe suġġett ta' relevanza li l-imħallef ma jkollu (fil-fatt, kwalunkwe kwistjoni mhux legali). F'dan il-każ, il-partijiet jistgħu jitolbu lill-Qorti biex tagħti mandat lil espert legali li huwa rreġistrat fi ħdan il-Ministeru tal-Amministrazzjoni u l-Ġustizzja dwar il-lista ta' esperti li jipprovdu opinjoni esperta. F'każ bħal dan ma jkunx disponibbli, xi ħadd li jkollu l-għarfien meħtieġ jista' jkollhom mandat mill-qorti. Il-partijiet stess jistgħu wkoll taħtar esperti u jippreżenta l-opinjonijiet ta' esperti privati lill-qorti, madankollu, il-piż tal-prova fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet tal-Qorti huwa kemxejn aktar dgħajfa mogħtija mandat uffiċjali perizja ġudizzjarja. Każistika reċenti tal-Qorti Suprema madankollu rrikonoxxiet li l-opinjonijiet ta' esperti privati bħal dawn mhumiex sempliċiment l-espressjoni tal-fehmiet tal-partijiet iżda parti mill-pula ta' evidenza.

Opinjonijiet ta' esperti (privat u uffiċjalment b'mandat simili) mhumiex obbligatorji lill-Qorti b'tali mod li l-qorti tista' tiddevja minnhom. Madankollu, il-poter li tikkonvinċi tagħhom joħroġ minn natura tagħhom u kull devjazzjoni ġustifikata sew mis-sejbiet għandha tiġi mmotivata mill-qorti, jew b'referenza għal fatti ppruvati, jew opinjonijiet esperti. Il-qorti inkella r-riskji l-annullament tas-sentenza mill-qorti tal-aħħar istanza ma wettqet proċess xieraq ta' prova.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni.

F'każ ta' deċiżjoni amministrattiva tiġi appellata, l-appell għandu effett sospensiv awtomatiku u d-drittijiet mogħtija minn din id-Deċiżjoni ma jistgħux jiġu eżerċitati. L-ewwel istanza li tieħu d-deċiżjonijiet, madankollu, tista' tiddikjara d-deċiżjoni infurzabbli immedjatament jekk dan ikun meħtieġ biex tipprevjeni jew tirrimedja għal sitwazzjoni ta' theddid għall-ħajja jew ta' ħsara kbira, jekk is-sigurtà nazzjonali, id-difiża nazzjonali u l-ordni pubblika jeħtieġu hekk, jew liġi oħra tagħmilha possibbli għal — fost l-oħrajn — ambjentali, il-konservazzjoni tan-natura, is-saħħa pubblika, il-protezzjoni tal-monumenti storiċi jew il-protezzjoni tal-ħamrija, eċċ. raġuni. Kawża mressqa kontra deċiżjoni amministrattiva finali ma jkollux effett sospensiv awtomatiku, madankollu, f'mozzjoni jew aktar tard matul il-każ fil-qorti talba tista' tiġi ppreżentata lill-qorti li tissospendi l-eżegwibbiltà tad-deċiżjoni amministrattiva inkwistjoni. Wara li tirċievi t-talba, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tiddeċiedi dwar is-sospensjoni fi żmien 8 jum. Il-kriterji li għandhom ikunu kkunsidrati waqt it-teħid ta' deċiżjoni huma: tista' tingħata lura fis-sitwazzjoni oriġinali, se tkun in-nuqqas ta' sospensjoni jikkawżaw aktar ħsara milli s-sospensjoni tkun.

Talba għal mandat ta' inibizzjoni ma jistgħux jitressqu qabel it-talba prinċipali (kereset) iżda biss flimkien ma' wieħed jew aktar tard. L-ordni tista' tingħata jekk dan ikun meħtieġ għall-prevenzjoni ta' theddida ta' ħsara direttament, iż-żamma ta' sitwazzjoni li tagħti lok għal tilwim legali, il-protezzjoni tad-drittijiet ta' min jagħmel it-talba, u l-ħsara kkawżata mill-miżura ma jaqbiżx l-vantaġġi li mandat ta' inibizzjoni. Il-qorti tista' tagħmel l-inibizzjoni bil-kundizzjoni li cross-undertaking f'danni. Il-Qorti għandha tiddeċiedi fi proċedura mħaffa dwar inġunzjonijiet. Deċiżjoni tal-Qorti dwar mandat ta' inibizzjoni titwassal jistgħu jiġu appellati.

XI. Fuq l-ispejjeż

Sabiex tagħti bidu għal proċediment tal-Qorti, ir-rikorrent irid iħallas taxxa jew dazju tal-Qorti (illeték). Aktar tard matul il-proċedura, l-ispejjeż ta' evidenza għandhom jiġu depożitati fil-qorti (pre-paid) minn dawk li jibdew il-provi. F'każ li xhud ikollu bżonn jivvjaġġa għal seduta, dak li inizja tiegħu/tagħha ta' smigħ ikollu jħallas l-ispejjeż tax-xhieda u tħallas. Dawk wkoll l-appell jkollha tħallas taxxa li l-Qorti tal-Appell (fellebbezési illeték). Matul il-proċess ġudizzjarju, kull Parti hija responsabbli biex iħallas it-tariffi tal-avukat tiegħu/tagħha stess. Fl-aħħar nett, wara s-sentenza l-parti telliefa għandha tħallas l-ispejjeż imħallsa mill-parti li tirbaħ.

Qorti ġudizzjarja regolari kontra deċiżjoni amministrattiva fiskali hija ta' EUR 100. F'każijiet ta' dritt privat, il-qorti tal-aħħar jiddependi l-hekk imsejħa flus tal-każ, pereżempju l-ammont ta' kumpens mitlub mill-konvenut. Il-Qorti t-taxxa tammonta għal 6 %

Traduzzjoni awtomatika

ta' dan il-valur, iżda minimu ta' EUR 50 u massimu ta' EUR 5000. Peress li m'hemm l-ebda appell amministrattiv, ma hemm l-ebda qorti li t-taxxa tiġi mħallsa f'każijiet bħal dawn. F'każijiet ta' dritt privat, appell huwa ta' 8 % tal-valur tal-valur tal-kawża iżda minimu ta' EUR 50 u massimu ta' EUR 8350. Jekk talba għal appell straordinarju, il-Qorti tat-taxxa tagħha huwa ta' 10 % tal-valur tal-kawża iżda minimu ta' EUR 165 u massimu ta' EUR 11670.

F'każijiet ambjentali, kategoriji oħrajn tal-ispejjeż jistgħu jvarjaw bejn l-estremitajiet skont dan li ġej, li hija stima bbażata fuq prattika regolari:

- spejjeż tal-ivvjaġġar ta' xhieda: EUR 10 sa 50
- Miżata għal xhieda għal telf fid-dħul/salarju: EUR 50 sa 100
- l-ispejjeż ta' żjara fuq il-post mill-Qorti: MHUX APPLIKABBLI
- Espert: Evalwazzjoni tal-proprjetà immobbli f'każ ta' kumpens: EUR 200 għal 1000; Rapport dwar is-saħħa f'każ tal-protezzjoni tal-personalità: EUR 200 għal 800; il-kwalità tal-arja fuq il-post jew monitoraġġ tal-emissjonijiet tal-istorbju f'Każ ambjentali: EUR 1000 għal 4000; il-konservazzjoni tan-natura ta' monitoraġġ fuq il-post EUR 4000 sa 8000; qari estensiv ta' materjali, eż. dikjarazzjoni tal-impatt ambjentali (környezeti hatástanulmány): EUR 1000 sa 2000
- It-tariffi tal-Avukat huma soġġetti għal ftehim bejn il-parti u r-rappreżentanti legali bl-użu ta' prezzijiet tal-immarkar, iżda jista' jvarja minn EUR 40 għal kull siegħa ta' xogħol għal EUR 200, iżda jistgħu japplikaw ukoll tariffa ta' kontinġenza meta 15 sa 40 % minn dan l-ammont huwa aċċettabbli inkisbux b'suċċess

Talba għal mandat ta' inibizzjoni huwa bla ħlas, iżda l-qorti tista' tagħmel l-għoti ta' inġunzjoni tiddependi fuq ħlas ta' rabta jew cross-undertaking f'danni. Dan l-ammont — speċjalment f'każijiet ta' profil għoli ambjentali bħal proġetti tal-infrastruttura fuq skala kbira tal-esperti tal-EIA każijiet — jistgħu jammontaw għal EUR 4000 għal kull jum.

Il-ħlas ta' dawn l-ispejjeż trid tiġi definita fis-sentenza. Min jitlef parti għandha tkun obbligata li tħallas l-ispejjeż tal-parti li tkun rebħet, b'ċerti eċċezzjonijiet bħal:

- F'każ li l-konvenut ma tax bidu għall-proċedura u tammetti fl-ewwel seduta tiegħu/tagħha li l-ispejjeż jiġu sostnuti mir-rikorrenti
- Il-partijiet fil-proċedura mingħajr suċċess, bla dewmien żejjed jew nieqes tal-iskadenzi, jew li joħolqu spejjeż żejda inkella jkollu jġarrab tali spejjeż
- F'każ li xi ħadd tiftaħ kawża minkejja ftehim milħuq fi proċedura ta' medjazzjoni, tista' tiġi kkundannata irrispettivament s-suċċess tiegħu/tagħha fil-kawża tal-Qorti
- Fil-każ ta' mudelli interni parzjali WIN, il-Qorti tiddefinixxi ħlas tal-ispejjeż proporzjonali għall-proporzjon tad-DNG favur/kontra minn parti
- F'każ li din tal-aħħar hija bejn wieħed u ieħor uniformi, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tiddeċiedi li kull parti tbati l-ispejjeż tagħha
- F'każ li jkun hemm intervent amicus curiae fil-każ u jirbaħ, l-ispejjeż tiegħu għandhom jitħallsu minn din il-parti, iżda jekk il-ġenb tiegħu jitlef, biss dawk l-ispejjeż għandhom jitħallsu minn sid amicus Curies li nħolqu minħabba l-parteċipazzjoni tiegħu fil-proċedura

XII. Mekkaniżmi ta' għajnuna finanzjarja

Hemm żewġ tipi ta' eżenzjonijiet mid-drittijiet jew allowances: dawk li ma jeħtiġux deċiżjoni mill-Qorti u dawk li jagħmlu dan. F'dawk li ma jirrikjedux deċiżjoni tal-Qorti allowanced huma dipendenti fuq xi tip ta' każ u xi wħud jinsabu fuq it-tip ta' applikanti.

Għal kwoti mingħajr ħlas kif definit mil-liġi għal tipi ta' każijiet, hemm għadd ta' proċeduri li jistgħu jinbdew mingħajr ma ħallas qorti tat-taxxa iżda biss tip wieħed għandu rilevanza ambjentali: każijiet għall-infurzar l-libertà tal-informazzjoni. Tipi oħrajn ta' każi ma jitolbux l-ħlas bil-quddiem ta' taxxa tal-qorti, biss f'każ li l-parti telliefa jkollha tħallas taxxa tal-qorti sussegwenti. Tali tipi ta' każijiet b' relevanza ambjentali potenzjali

- kumpens każijiet fejn il-persuna li ssofri d-dannu kellha ħajjitha, l-integrità u s-saħħa mhedda
- każijiet ta' protezzjoni ta' drittijiet ta' personalità
- Kawżi għad-danni kontra l-awtoritajiet pubbliċi
- Każijiet tal-Qorti amministrattiva kontra deċiżjonijiet amministrattivi

Fl-aħħar nett, hemm każijiet fejn ma hemm l-ebda ħlas iżda biss qabel sussegwenti tal-ispejjeż tal-proċedura (költségfeljegyzési jog). Dawn il-każijiet b'relevanza ambjentali huma każijiet ta' kumpens għal dannu kkawżat minn xogħol tal-minjieri. Il-Qorti Amministrattiva wkoll każijiet fejn l-ispejjeż tal-provi mibdija mill-konvenut organu amministrattiv huma koperti minn din l-allowance.

Traduzzjoni awtomatika

Ċerti tipi ta' applikanti huma meħlusa milli jħallsu taxxi tal-Qorti, fost l-oħrajn l-Istat Ungeriż, il-muniċipalitajiet, il-NGOs (assoċjazzjonijiet u fondazzjonijiet jekk ma jkunux imwettqa fis-sena preċedenti għad-dħul minn attività ekonomika), ta' kumpaniji u l-UE u l-istituzzjonijiet tagħha.

Il-qorti li d-deċiżjoni tagħha tista' tagħti konċessjonijiet għall-ispiża ta' erba' tipi:

- Permess għal ħlas sussegwenti tal-Qorti tat-taxxa jekk jitilfu każ (illetékfeljegyzési jog): Dan japplika jekk tal-ħlas minn qabel tat-taxxa tal-qorti jkun ifisser piż sproporzjonat meta jitqiesu l-assi tiegħu/tagħha u d-dħul finanzjarju, speċjalment jekk il-qorti li t-taxxa tiġi mħallsa jaqbeż 25 % tad-dħul annwali tiegħu/tagħha qabel id-dħul intaxxat id-dħul per capita
- Permess għal ħlas sussegwenti tal-ispejjeż tal-proċedura (költségfeljegyzési jog)
- Kwalunkwe eżenzjoni sħiħa mill-ħlas tal-ispejjeż tal-proċedura minbarra l-ispejjeż tal-parti l-oħra f'każ li jitilfu (teljes költségmentesség)
- l-eżenzjoni parzjali mill-ħlas ta' ċerti spejjeż tal-proċedura minbarra l-ispejjeż tal-parti l-oħra f'każ li jitilfu (részleges költségmentesség)

Din tal-aħħar 3 tipi ta' allowances jkollhom kundizzjonijiet definiti b'mod dettaljat, billi jitqiesu l-assi kif ukoll is-sitwazzjoni tad-dħul ta' dan japplika għaliha.

L-għajnuna legali hija disponibbli fi kwistjonijiet ambjentali, madankollu, ma hemm l-ebda għajnuna legali għal tali każijiet. Persuni fiżiċi kif ukoll l-NGOs ikunu jistgħu jibbenefikaw minn għajnuna legali li għandha żewġ tipi: għajnuna legali barra u fi proċedura ġudizzjarja. Proċeduri ċivili u kriminali kif ukoll għal dawk extra-ġudizzjarji ta' parir legali u assistenza fit-tħejjija tad-dokumenti kollha huma eliġibbli għall-għajnuna legali, minbarra l-assistenza legali għat-twaqqif ta' NGO.

Barra minn proċedura ġudizzjarja benefiċjarju jista' jkollhom parir legali, assistenza fit-tħejjija tad-dokumenti u jgħinu biex ikollhom aċċess għal fajls tal-każijiet. Fi proċedura ġudizzjarja benefiċjarju jista' jkollu avukat għall-każ. Il-kundizzjonijiet bbenefikat minn għajnuna legali li huma dħul nett fix-xahar tal-applikant ma jaqbiżx l-ammont minimu pensjoni tax-xjuħija (öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege = nyugdíjminimum) u m'għandu l-ebda assi. Il-NGOs ikkwalifikat bħala interess pubbliku (közhasznú) jistgħu jibbenefikaw minn għajnuna legali fi proċeduri ġudizzjarji mibdija għall-protezzjoni tal-interess pubbliku dwar id-dritt espliċitu mogħtija bil-liġi (kawżi kontra min iniġġes bdiet fuq l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali huma dawn il-proċeduri).

L-għajnuna legali tkopri prinċipalment l-ispejjeż ta' avukat ta' għajnuna legali f'kawża jew l-ispejjeż ta' konsulent legali jekk tkun meħtieġa assistenza legali, iżda mhux proċedura ġudizzjarja tinsab għaddejja. Madankollu, filwaqt li r-rappreżentanza legali f'każ ta' qorti huwa kopert kompletament minn għajnuna legali, f'każ ta' pariri legali barra kawża tal-Qorti l-għadd tas-sigħat tax-xogħol ta' espert legali biex jintefqu fuq is-suġġett huwa limitat minn deċiżjoni ta' awtorità kompetenti.

Jipprovdu għajnuna legali jridu jkunu reġistrati fuq Servizz ta' għajnuna legali tal-gvern, u jagħmlu kuntratt ta' servizz ma' aġenzija tal-gvern bid-dettalji dwar ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tagħhom. Dawn li ġejjin jistgħu japplikaw għal reġistrazzjoni bħala fornituri ta' għajnuna legali:

- Avukati
- Uffiċċji tal-Prosekutur
- L-Unjoni Ewropea avukati li jaħdmu b'mod permanenti fl-Ungerija
- (tal-bniedem jew NGOs li jittrattaw il-protezzjoni tad-drittijiet bażiċi)
- il-korpi awtogovernattivi ta' minoranza etnika
- universitajiet li joffru edukazzjoni legali

Għajnuna legali (pereżempju NGO) jistgħu japplikaw għal reġistrazzjoni f'każ li jkun hemm spazju għal uffiċċji adegwati sabiex jintlaħqu klijenti u għandu kuntratt ta' servizz ma' avukat li jsiru għal żmien definit, li jippermetti lil dan l-avukat sabiex jipprovdi servizz legali f'isem u fuq l-ordnijiet legali tal-organizzazzjoni tal-arja. Huwa rari ferm li każijiet jinvolvu ambjentali tal-għajnuna legali. L-ewwel nett, dan huwa dovut għall-fatt li huma biss każijiet ambjentali fil-fażi ġudizzjarja jista' jinvolvi għajnuna legali, u f' ħafna każijiet ambjentali huma deċiżi fuq livell amministrattiv, li ma teħtieġx proċedura tal-qorti. Min-naħa l-oħra, m'hemmx ħafna avukati tal-għajnuna legali jew għajnuna legali (NGOs, universitajiet, eċċ.) li jispeċjalizzaw fil-liġi ambjentali. It-tielet nett, din l-opportunità mhux magħruf sew għas-settur ċivili sew.

Hemm possibbiltà li japplika għal assistenza legali pro bono pprovduti minn ditti legali minħabba li aktar u aktar impriżi jkunu involuti f'dawn it-tipi ta' attivitajiet, fl-Ungerija l-aktar fuq l-inizjattiva pilnet (qabel magħrufa bħala pili). Madankollu, dawn l-uffiċċji legali ma joffru pariri legali speċjalizzati ambjentali.

Traduzzjoni awtomatika

Ma hemmx uffiċċji ta' konsultazzjoni legali ambjentali fl-Ungerija, hija biss il-libertà tal-informazzjoni klinika legali netwerk operat u kkoordinat tal-Open Society Justice Initiative. F'dan in-netwerk, hemm xi ftit NGOs li joffru edukazzjoni legali klinika għal raġunijiet ambjentali jew relatati l-libertà tal-informazzjoni, bħal pereżempju EMLA (ambjentali) u Energia Klub (ambjentali relatati mal-enerġija). Attwalment, dawn mhumiex disponibbli għall-pubbliku iżda jservu biss l-istudenti ta' Università ELTE, Fakultà tal-Liġi sabiex itejbu attivitajiet ekstrakurrikulari tagħhom.

Hemm xi organizzazzjonijiet tal-liġi ambjentali ta' interess pubbliku fl-Ungerija, notevolment EMLA u reflex, filwaqt li l-interess pubbliku avukati ambjentali xogħol għal NGOs bħal jew LMCS nimfea. Dawn l-organizzazzjonijiet u l-esperti huma disponibbli għall-pubbliku u japplikaw il-prinċipji tagħhom stess fl-għoti ta' għajnuna legali b'xejn fi kwistjonijiet ambjentali. Tista' tikkuntattjahom permezz tad-dettalji li jinsabu fuq l-internet kif ukoll aċċessibbli fuq l-NGOs tal-ħarsien tal-ambjent.

Xiii.timeliness

Organi amministrattivi huma obbligati skont l-Att dwar il-proċedura amministrattiva sabiex tieħu deċiżjoni fi żmien 30 jum minn meta jirċievi t-talba. F'każijiet fejn id-deċiżjoni hija meħtieġa għall-prevenzjoni ta' theddida għall-ħajja jew ta' sitwazzjoni ta' ħsara kbira, tkun trid tittieħed deċiżjoni fi proċedura mħaffa. Il-Kap tal-awtorità amministrattiva jista' jtawwal il-proċedura qabel it-tmiem tal-ewwel perjodu ta' 30 jum b' 30 jum ieħor. Jekk l-Awtorità tonqos milli tirrispetta l-limiti ta' żmien, ikollha tħallas lura tat-tariffa proċedurali, u f'każ li dan id-dewmien huwa twil id-doppju l-iskadenza statutorja għat-teħid tad-deċiżjonijiet, il-ħlas lir-rikorrenti dritt proċedurali huwa doppju.

Il-qrati għandhom jeżaminaw id-dokumenti ppreżentati fi żmien 30 jum u jieħdu miżuri xierqa, pereżempju, tikkundanna lir-rikorrenti jikkompletaw l-argumenti tiegħu. Dan japplika wkoll għal movimenti minn kawżi. Fi żmien l-istess 30 jum anki d-data tal-ewwel seduta tiegħu għandu jiġi stabbilit, jinfurmaw lill-Partijiet mill-anqas 15 ġurnata qabel id-data. L-ewwel seduta trid issir fi żmien 4 xhur mill-wasla tar-rikors il-qorti iżda fi żmien 9 xhur tard. Seduti sussegwenti għandhom isiru fi żmien 4-il xahar minn qabel proċess. Għal dikjarazzjonijiet li għandhom isiru mill-partijiet, il-qorti tista' tistabbilixxi skadenza li huma normalment 15 jum. Il-qrati jridu jħejju l-minuti ta' seduta (jegyzőkönyv) immedjatament, jew jekk is-smigħ kien irreġistrat fi żmien 8 ijiem mid-data tas-smigħ. Minuti stampati għandhom jintbagħtu fl-indirizz lill-partijiet fi żmien 15-il jum. Il-Partijiet jistgħu b'mod konġunt jitolbu lill-Qorti mill-inqas 8 jum qabel seduta ta' smigħ li d-data tas-seduta tiġi posposta. Jekk il-Partijiet jaqblu li twaqqaf il-proċedura, il-każ ikun terminat wara 6 xhur sakemm waħda mill-partijiet ma tniedi l-bidu mill-ġdid tal-proċedura fil-Qorti (szünetelés). Appelli kontra deċiżjonijiet tal-ewwel istanza jista' jiġi ppreżentat fi żmien 15 jum mill-għoti tas-sentenza li l-Qorti Superjuri, filwaqt li talba għal appell straordinarju (felülvizsgálati kérelem) tista' tiġi ppreżentata fi żmien 60 jum minn meta tingħata s-sentenza li tagħlaq l-istanza quddiem il-Qorti Suprema (Kúria).

It-tul ta' żmien tipiku ta' każ il-qorti ambjentali hija din li ġejja:

- amministrattiv kontra deċiżjoni amministrattiva dwar proġetti fuq skala iżgħar: 1,5 sa 2 sena
- amministrattiv kontra deċiżjoni amministrattiva dwar proġetti fuq skala kbira: 2 sa 5 sena
- kawżi tad-dritt privat kontra ħsara jew dannu għall-ambjent jew in-natura: 2 sa 3 sena fl-ewwel istanza, 1 sa 2 snin fit-tieni istanza, b'kollox 3 sa 5 snin
- kawżi tad-dritt privat għal kumpens għal ħsara ambjentali: 1,5 sa 2 sena fl-ewwel istanza, 1 sa 2 snin fit-tieni istanza, b'kollox 2,5 sa 4 snin

Ma hemm l-ebda skadenza statutorja għall-qrati li jagħtu sentenza. Konsegwentement, ma hemm ebda sanzjonijiet kontra l-qrati li tagħti sentenza f'mod mhux fil-ħin. Madankollu, fi ħdan l-amministrazzjoni tal-fergħa ġudizzjarja, il-ġudikatura Nazzjonali (Országos bírósági Hivatal) kif ukoll il-Kapijiet tal-qrati huma responsabbli għall-monitoraġġ iż-żamma tat-termini proċedurali tal-qrati.

XIV. Kwistjonijiet oħra

Id-deċiżjonijiet ambjentali jiġu kkontestati fi stadji differenti tal-proċedura, skont in-natura ta' persuna involuta fil-każ. Fil-każ ta' individwi privati, il-maġġoranza tagħhom ma tirreaġixxix wara bidla fl-ambjent ġara, jiġifieri huma jridu jkunu involuti fi proċeduri wara li tittieħed deċiżjoni u żviluppi fuq il-post b'mod viżibbli jibdew iseħħu. Għall-kuntrarju, NGOs ambjentali li għandhom persunal indipendenti biex tissorvelja l-iżvilupp normalment tat-teħid tad-deċiżjonijiet jinvolvu ruħhom diġà fil-fażi tal-għoti tal-permessi ta' każi, qabel ma tittieħed deċiżjoni finali in kwistjoni. Hemm eżempji kuntrarji, madankollu, speċjalment fi proċeduri tal-IPPC u tal-EIA fejn — minħabba l-ftuħ regoli aktar b'saħħithom — ukoll individwi privati jipparteċipaw fil-proċedura fi żmien debitu.

Il-pubbliku ma huwiex ipprovdut jew jinftiehem jew informazzjoni li faċli jifimha dwar aċċess għall-ġustizzja ambjentali fl-Ungerija. B' mod ġenerali, hemm nuqqas ta' għarfien dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali jew b'mod ġenerali fil-popolazzjoni tal-Ungerija. Dan huwa parzjalment dovut għal livell baxx ħafna ta' programmi tal-bini ta' kapaċità mmexxija mill-gvern u relattivament inqas prijorità marbuta ma' dawn il-kwistjonijiet ta' politika tal-gvern tkun kontinwa f'dan ir-rigward għal għexieren ta'

Traduzzjoni awtomatika

snin diġà. Hemm informazzjoni sporadika u ftit informazzjoni dwar il-Konvenzjoni ta’ Aarhus fuq is-siti elettroniċi tal-gvern u dan mhux miżjuda b’informazzjoni prattika għall-pubbliku biex jimplimentaw effettiv l-aċċess għall-ġustizzja.

L-ADR għadha teżisti fl-Ungerija biex jissolvew il-kunflitti tal-Partijiet fir-rigward tal-kwistjonijiet ta’ liġi privata fil-forma ta’ medjazzjoni. Il-medjazzjoni fl-Ungerija ssegwi standard regolari ta’ medjazzjoni kif adottat internazzjonalment. L-esperti u l-partijiet terzi jkunu jistgħu jipparteċipaw fil-proċedura ta’ medjazzjoni fuq talba jew bil-kunsens tal-partijiet involuti f’medjazzjoni. Il-medjazzjoni tintemm bl-iffirmar ta’ ftehim, meta l-partijiet jew parti waħda titlob għat-terminazzjoni jew fi żmien 4 xahar mill-bidu tal-proċedura. Il-medjazzjoni mhix obbligatorja qabel ma tibda l-kawża, madankollu, ta’ min isemmi fl-azzjoni li tibda kawża quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Minn Lulju 2012, hemm opportunità speċjali sabiex jagħmlu l-medjazzjoni fil-qrati li titmexxa minn Reġistratur tal-Qorti (bírósági Titkár) fuq talba konġunta tal-partijiet. Ma hemm ebda possibbiltà legali li jkunu ta’ medjazzjoni bejn partijiet privati u awtoritajiet amministrattivi, ta’ medjazzjoni f’kawżi amministrattivi ambjentali għalhekk mhuwiex applikat. Madankollu, bejn partijiet privati (inklużi l-NGOs) il-medjazzjoni hija disponibbli fi kwistjonijiet ambjentali. Madankollu, huwa diffiċli li jiġi użat, forsi dovut għan-nuqqas ta’ għarfien dwar din l-opportunità legali jew in-nuqqas ta’ fiduċja f’metodi ta’ soluzzjoni alternattiva tat-tilwim.

XV. Tkun barrani

Il-Kostituzzjoni (alaptörvény) tal-Ungerija li daħlu fis-seħħ fl-1 ta’ Jannar 2012 fil-Kapitolu “libertà u responsabbiltà” jinkludi l-Artikolu XV.2 li tiddikjara li l-Ungerija tiżgura d-drittijiet fundamentali għal kulħadd mingħajr l-ebda diskriminazzjoni rigward — fost l-oħrajn — il-lingwa, in-nazzjonalità jew kwalunkwe status ieħor. Skont l-Att dwar il-Proċedura Amministrattiva tal-Ungerija (KET), l-Artikolu 2.1 jistipula li l-partijiet fil-proċedura amministrattiva huma intitolati għal trattament indaqs u l-applikazzjoni tagħhom għandhom jiġu deċiżi mingħajr distinzjoni mhux raġonevoli jew ta’ preġudizzju. B’mod interessanti, ma nistgħu nsibu ebda dispożizzjoni bħal din fl-Att dwar il-proċedura ċivili (PP), madankollu, il-qrati għandhom jiddeċiedu b’mod imparzjali. Għalkemm il-lingwa tal-qorti hija Ungeriża, ħadd ma jista’ jsofri ebda dannu minħabba li ma jkunux jafu l-lingwa, l-Att dwar il-Proċedura Ċivili. Kulħadd jista’ juża l-lingwa tiegħu fil-Qorti proċedura skont ftehimiet internazzjonali. Jekk l-eżerċizzju ta’ dawn id-drittijiet jitlob dan, il-Qorti għandha tinvolvi u interpretu fil-proċess. Jekk l-implimentazzjoni ta’ dawn id-drittijiet iggarantiti minn ftehimiet internazzjonali timplika l-involviment ta’ interpretu, l-ispejjeż tagħha jiġu imħallsa minn qabel u imħallsa mill-Istat. Inkella l-ispejjeż ta’ interpretu jappartjenu għall-kostijiet ta’ każijiet li għandhom jiġu mħallsa minn min jitlef b’dawn l-eċċezzjonijiet imsemmija.

VI. Każijiet transkonfinali

Każijiet amministrattivi li jinvolvu kwistjonijiet ambjentali f’pajjiż ieħor huma rregolati skont id-Digriet VIA skont il-Konvenzjoni ta’ Espoo. Il-Konvenzjoni tiddistingwi bejn żewġ tipi ta’ proċeduri: meta l-pajjiż ikun il-pajjiż affettwat jew meta huwa pajjiż ta’ oriġini (tal-impatt ambjentali). Każijiet meta l-Ungerija hija pajjiż ta’ oriġini għandhom rilevanza hawnhekk. F’każijiet bħal dawn, l-Aġenzija għall-protezzjoni ambjentali reġjonali, tinforma lill-applikant u l-Ministeru tal-Ambjent, filwaqt li din tal-aħħar għandha tinforma lill-Ministeru tal-Ambjent tal-pajjiż affettwat. Il-bqija tal-proċedura isegwi proċess definit miż-żewġ pajjiżi, madankollu, hemm xi elementi obbligatorji biex din il-proċedura:

- Jekk il-pajjiż affettwat talbiet, proċedura tal-istima tal-impatt ambjentali internazzjonali
- l-applikant għandu jitħejja fil-lingwa tal-pajjiż affettwat jew bl-Ingliż, Kapitolu internazzjonali u s-sommarju mhux tekniku tad-dikjarazzjoni tal-impatt ambjentali
- Il-konsultazzjonijiet għandhom jibdew bejn iż-żewġ pajjiżi
- Il-kummenti jistgħu jintbagħtu mill-pajjiż milqut kif ukoll pubblika tagħha
- Id-Deċiżjoni tal-Aġenzija Ambjentali għandha tiġi kkomunikata mal-pajjiż affettwat

Il-pubbliku kkonċernat ma għandhiex kunċett speċifiku applikat f’każijiet transkonfinali, u anke tal-Environmental Protection Act l-Artikolu 4.21 jgħid biss li dawk il-persuni u organizzazzjonijiet li huma Membri effettwati li jgħixu u jaġixxu fuq iż-żona tal-impatt. Abbażi ta’ dan, kif ukoll regoli dwar il-locus standi tal-Att dwar il-Proċedura Amministrattiva, nistgħu nikkonkludu li wkoll pubbliċi barranin li għandha locus standi skont dan li ġej:

- Individwi barranin jistgħu jiġu affettwati bl-istess mod f’kull tip ta’ każ bħal individwi Ungeriżi, ma hemm l-ebda differenza bejn il-partijiet dwar residenza jew domiċilju
- NGOs barranin (NGOs rreġistrati barra mill-pajjiż) jista’ jkollu valur legali biss f’każijiet fejn ftehimiet internazzjonali biex jirregolaw, u fil-qasam ambjentali huwa l-Konvenzjoni Espoo; Din il-Konvenzjoni l-garanziji li l-pajjiż ta’ oriġini għandu jagħti opportunità lill-pubbliku f’żoni li x’aktarx ikunu milquta biex jipparteċipaw fi proċeduri ekwivalenti għal dik mogħtija lill-pubbliku tal-pajjiż tal-oriġini; Fi kliem ieħor, jekk NGO għandha locus standi fl-Ungerija, NGO barranija għandha wkoll locus standi jekk il-qasam ta’ attività tagħha jkopri ż-żona affettwata min-naħa l-oħra, fruntiera barranija

Traduzzjoni awtomatika

Darba matul il-proċedura ġudizzjarja, individwu jew NGO barranija għandu l-istess drittijiet proċedurali u ta' ċittadini jew NGOs lokali reġistrati lokalment, bi ftit eċċezzjonijiet. Eż. bla ħlas ġudizzjarji jistgħu jingħataw biss lil ċittadini Ungeriżi, ċittadini tal-UE jew ċittadini ta' pajjiżi terzi li joqogħdu legalment fl-UE. Dan pereżempju iċċaħħad liċ-ċittadini tas-Serbja u l-Ukraina ta' din l-opportunità, u dawk tal-Kroazja sa Lulju 2013. Applikanti barranin tista' tkun obbligata mill-Qorti fuq talba tal-konvenut sabiex iħallas depożitu biex tkopri l-ispejjeż potenzjali tal-kawża għall-każ ta' minnu.

F'każijiet fil-qorti amministrattiva (jiġifieri, każijiet li fihom il-legalità sostantiva jew proċedurali ta' deċiżjoni amministrattiva li hija kkontestata quddiem qorti) il-qrati Ungeriżi jkollhom ġurisdizzjoni esklużiva. F'kawżi ċivili, normalment konvenuti huma s-suġġett ta' rikors quddiem il-qrati Ungeriżi skont regoli ta' ġurisdizzjoni territorjali tal-liġi dwar il-proċedura ċivili. Madankollu, skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001, tat-22 ta' Diċembru 2000, dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f' materji ċivili u kummerċjali, f'każijiet ta' danni persuna li tikkawża dannu jista' jitħarrek mhux biss fil-pajjiż tad-domiċilju tiegħu jekk il-ħsara (inkluż ħsara ambjentali) iseħħ jew jista' jseħħ fi Stat Membru ieħor tal-UE li jista' normalment jiġri f'każijiet ta' ħsara ambjentali transkonfinali.

Links relatati

- Formazzjoni: http://www.kormany.hu/hu/mo/az-alaptorveny
- Liġijiet: http://net.jogtar.hu/
- Leġiżlatura: http://www.parlament.hu/
- Gvern: http://www.kormany.hu/hu
- Il-ġudikatura: http://www.birosag.hu/
- Rikorrent: http://www.mklu.hu/cgi-bin/index.pl?lang=hu/
- L-Ombudsman: http://www.ajbh.hu/
- L-awtorità tal-protezzjoni tad-dejta: http://www.naih.hu/
- L-Assoċjazzjoni tal-Avukatura: http://www.magyarugyvedikamara.hu/
- Għajnuna legali: http://kih.gov.hu/
- Il-Konvenzjoni ta' Aarhus: http://civilkontroll.gyor.hu/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=10&Itemid=12
- NGOs: http://www.emla.hu/

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

L-aħħar aġġornament: 14/09/2016

Traduzzjoni awtomatika